

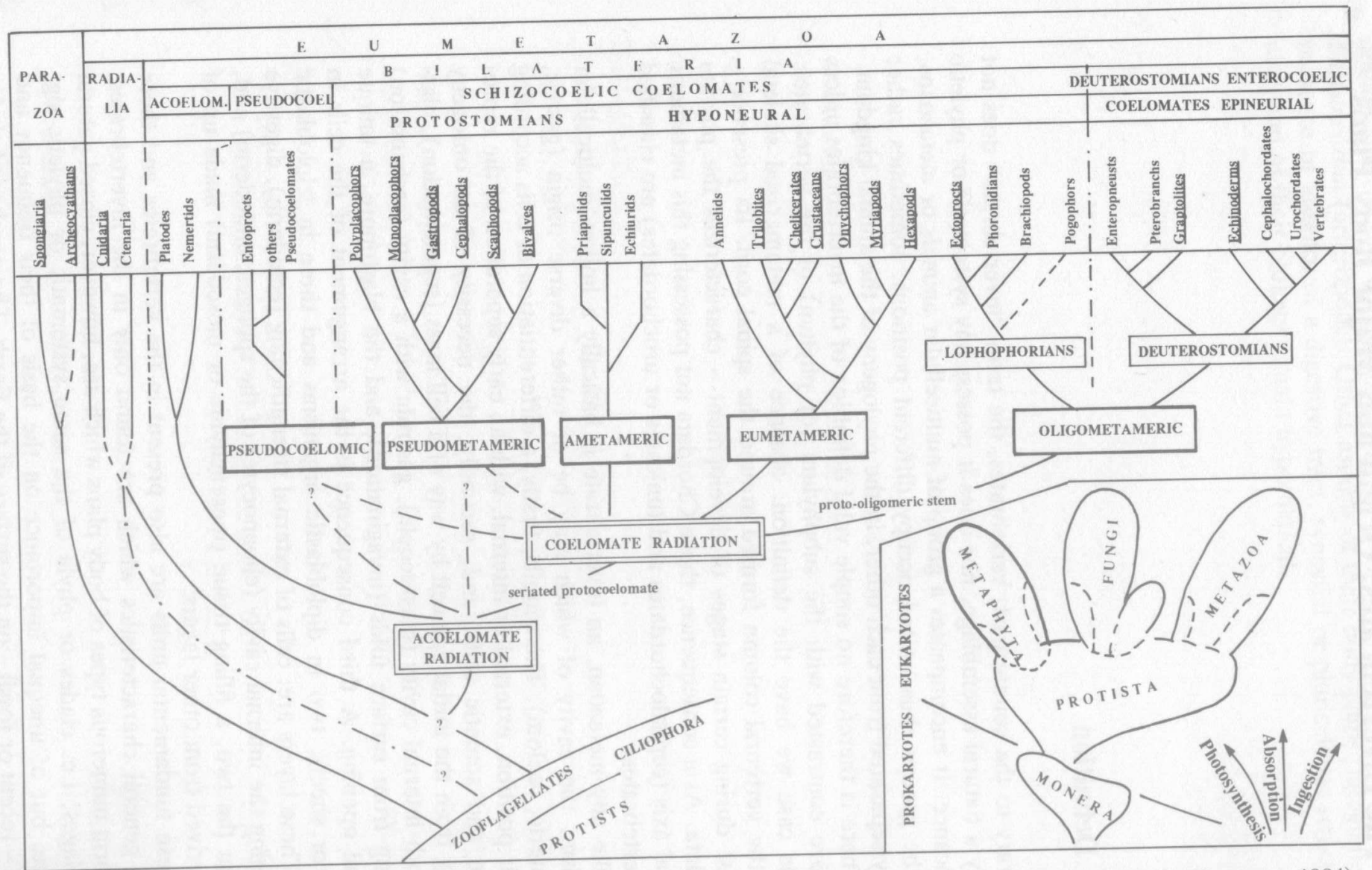
Podříša Metazoa (Polycytozoa)

Parazoa

Eumetazoa

Metazoa

- Jedna z troch mnohobunkových vývojových línií – Funghi a Metaphytes
- Vznikli z ciliat alebo flagelát
- Rôzne modely vývoja – Mc. Kinney 1988, Mc. Namara 1990

Fig. 2.1. Polyphyletic model of metazoans showing major radiations and main classes (after Valentine 1973; Glaessner 1984). Classes discussed in the present volume are *underlined*. *Insert* Biological kingdoms and types of energy utilization, with complete divergence from the pluricellular state onwards. (After Whittaker 1969, Fig. 3)

Atribúty

- primitívne mnohobunkové organizmy
- vnútrobunkové alebo bunkovo – membránové trávenie
- diferenciácia buniek nie je ustálená, ako morfológicky a funkčne, tak aj miestom uloženia špecifickej bunky v organizme
- pozorujeme pretváranie buniek z jedného typu do druhého (*choanocyt* na *amebocyt*, *dermocyt* a naopak)
- nemajú orgány a tkanivá
- v embryogenéze parazoi sa nezakladajú zárodočné vrstvy

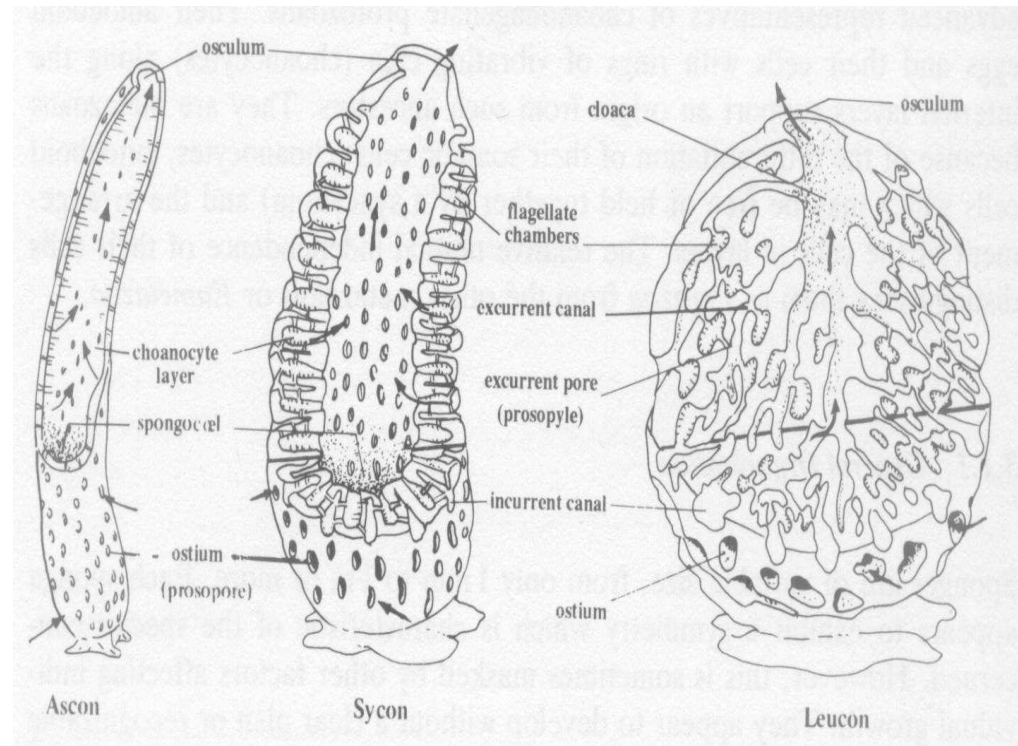
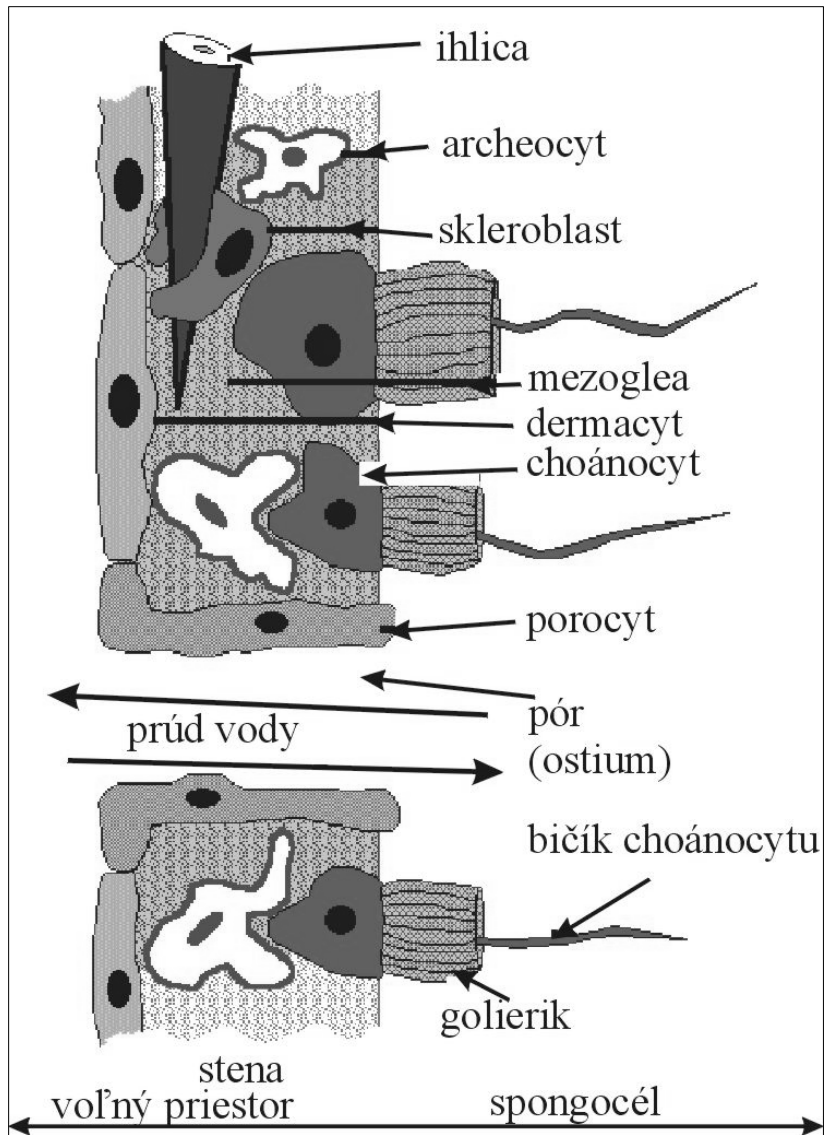
- **Porifera**
prekambrium – recent
- **Archaeocyatha**

Spongiata Porifera

- súčasné, aj fosílné bentické organizmy
- Telo hubiek je pórovité, preto vznikol aj iný názov – *Porifera*
- Schránka je tvorená spikulami – ihlicovitými útvarmi
- Zloženie a tvar ihlíc je základným kritériom pre klasifikáciu fosílnych hubiek

Systematika

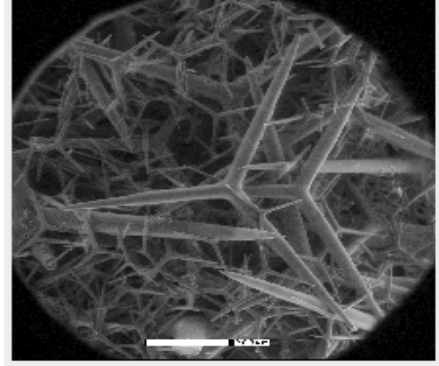
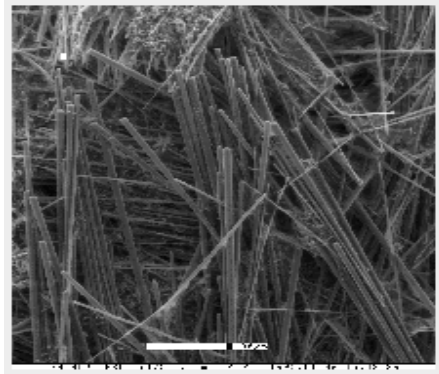
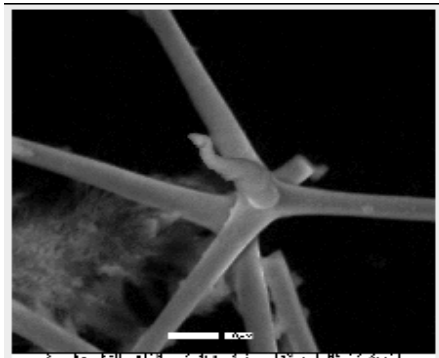
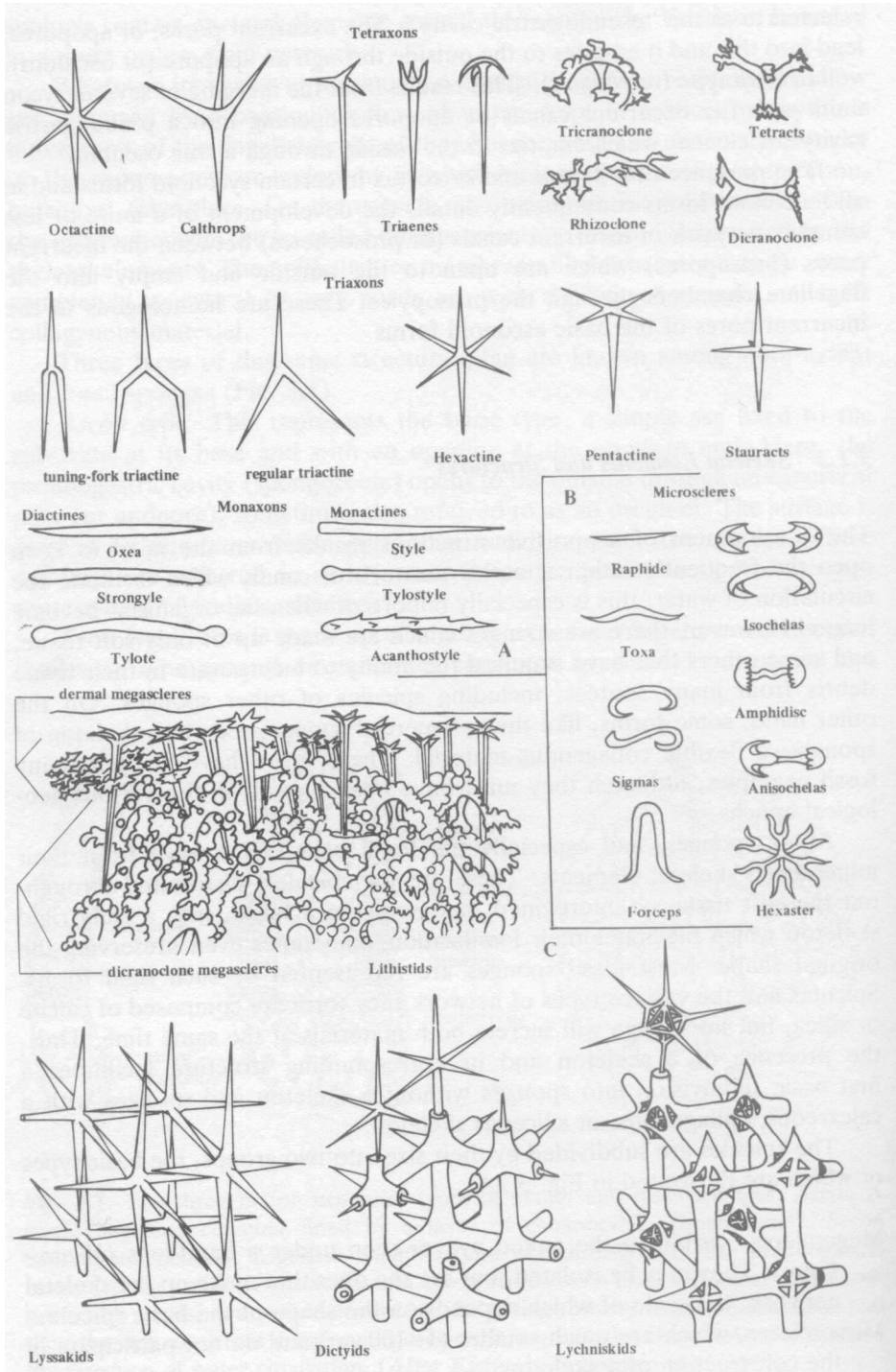
- **trieda Spongia** zahrňajúca okolo 10 000 druhov hubiek.
- **trieda – Sphinctozoa**
- **trieda Sclerospongia**
- obe zahrňajúce okolo 300 druhov majú neisté systematické zaradenie

kostra

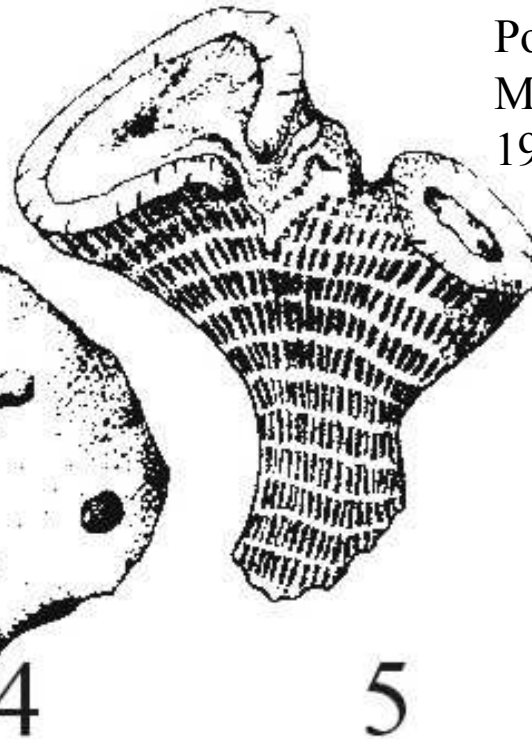
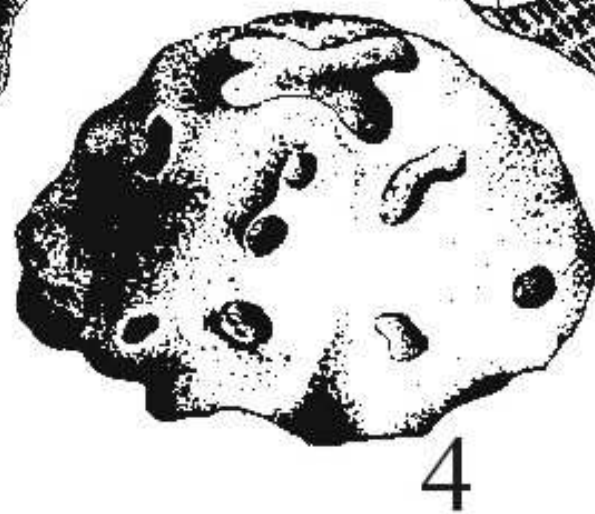
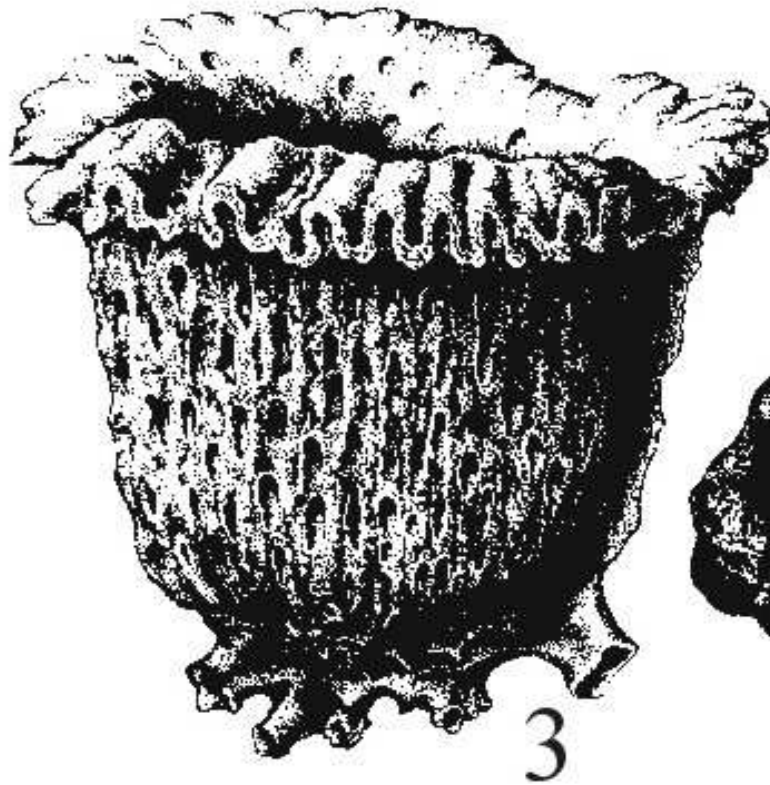
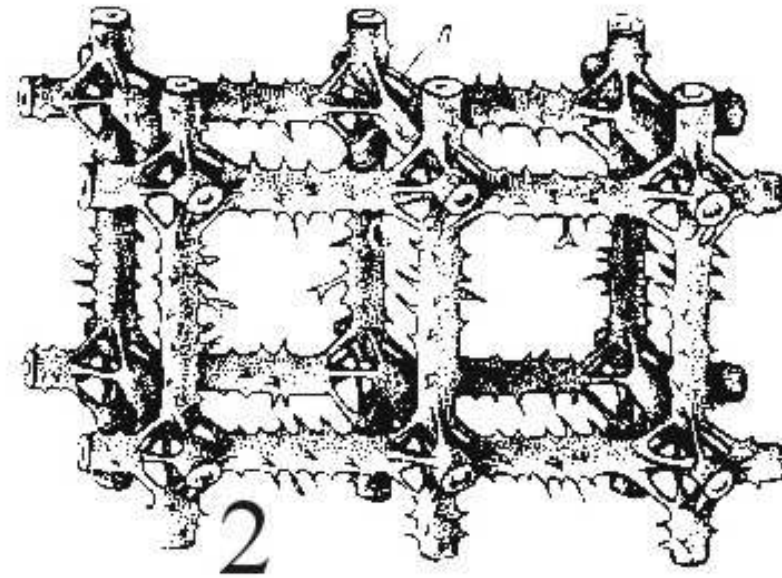
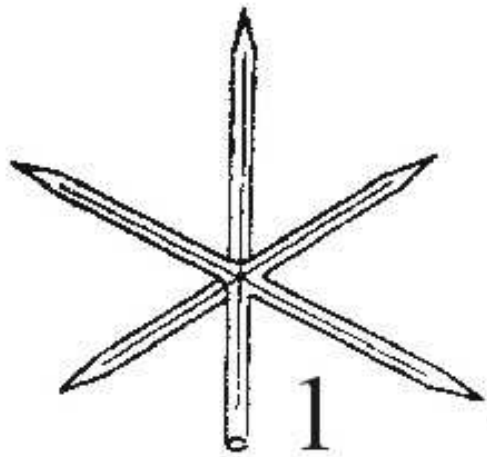
- Bezskeletové hubky
- Hubky so skeletom – vápnité, kremité, kolagénové
- Megaskléry 10mikrónov, 1 mm
- Mikroskléry 1-100 mikrónov, nepodielajú sa na stavbe siete

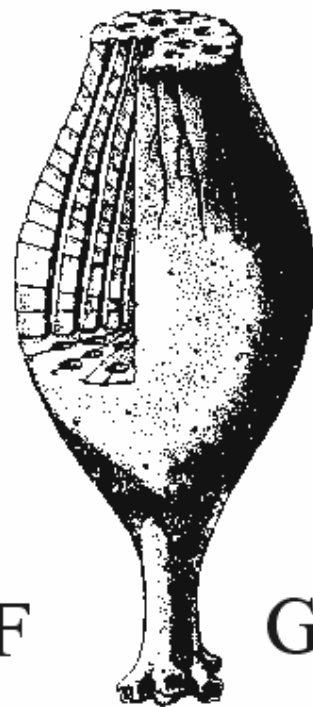
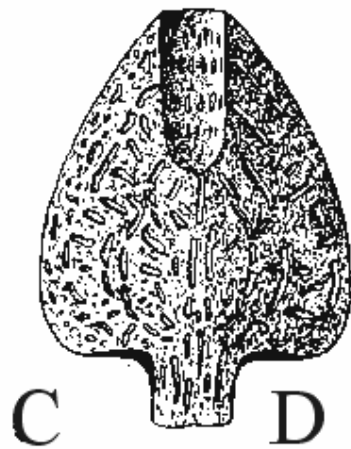
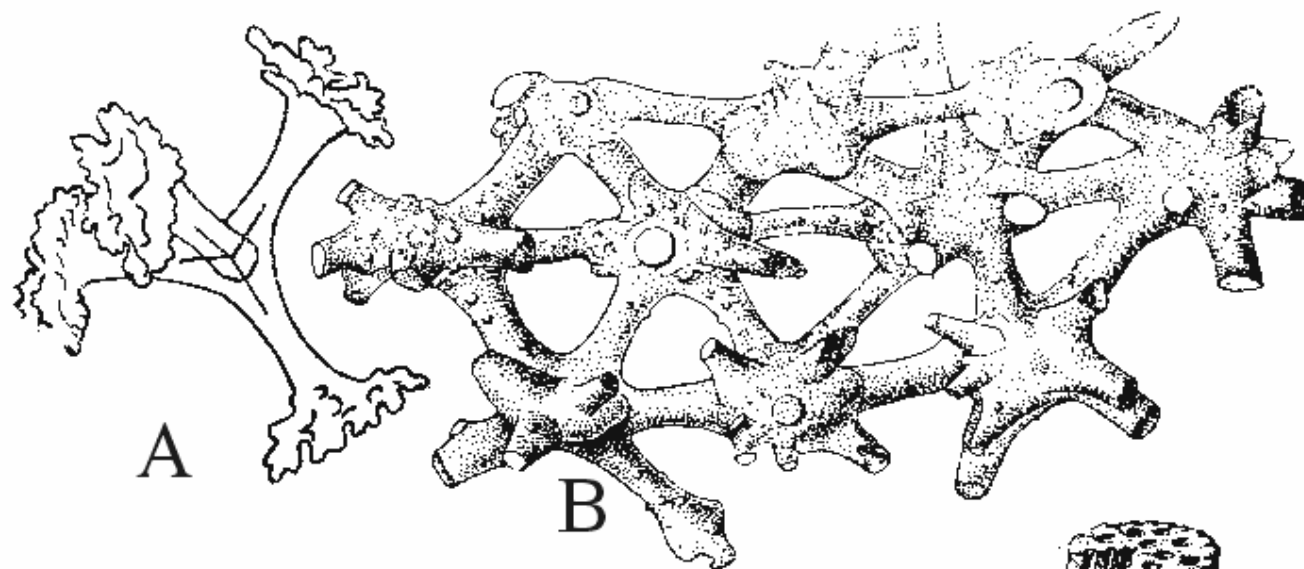
The skeletons of Poriferans

**Podtrieda Silicispongia (kremenice)
kambrium - recent**

- Rad *Triaxonida* (Hexactinellida)- trojosé
Rad *Tetragonida* štvorosé

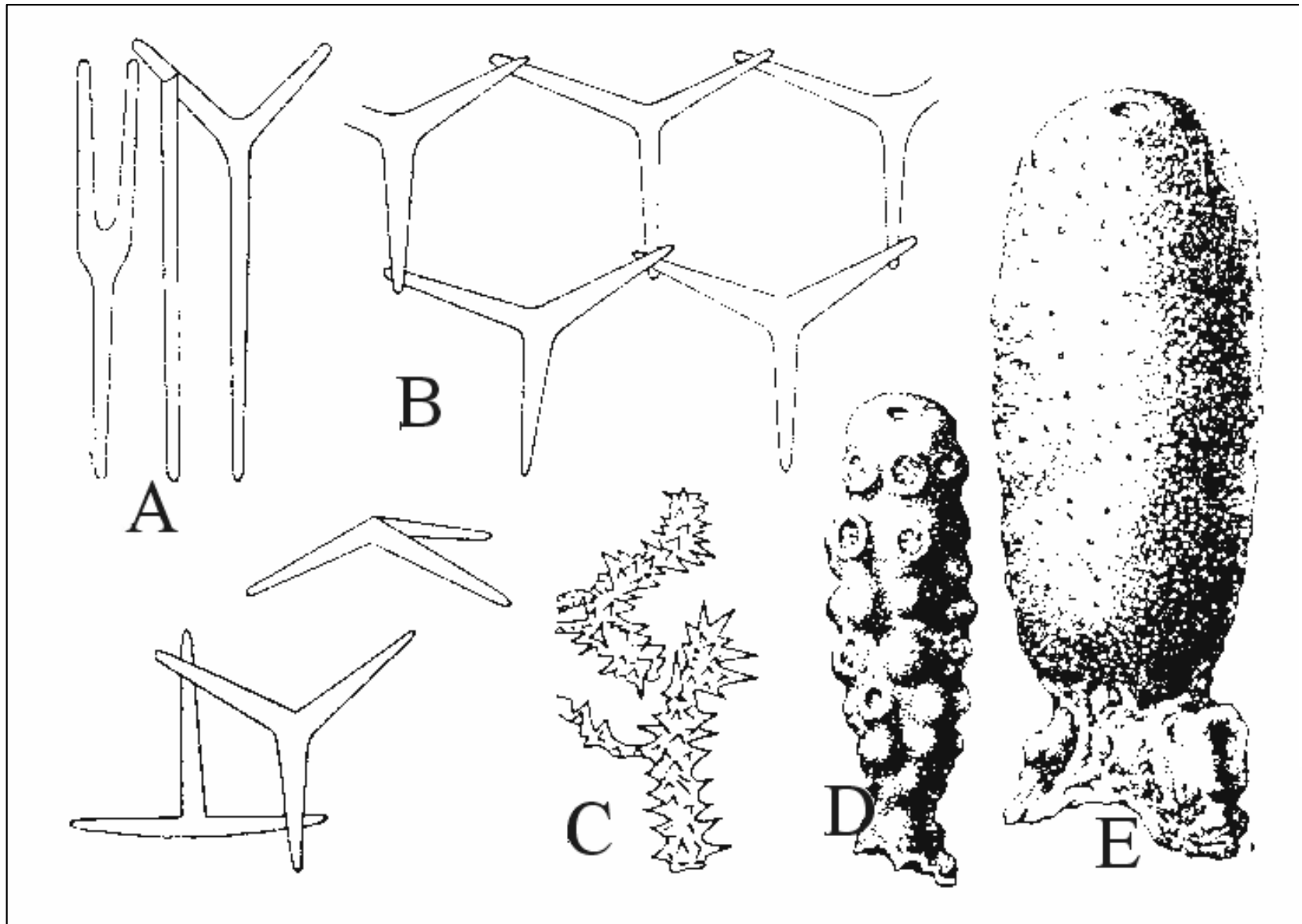

zástupcovia radu
Triaxonida
šesťlúčová
ihlica, 2. schéma
stavby
diktionálnej
kostry s
lichniskami, 3.
Ventriculites, 4.
Etheridgea,
5. *Craticularia*.
Pod³/₄a:
Michailova et al.
1989

Zástupcovia radu
Tetragonida A.
 desma, B. litistidná
 kostra, C,D
Siphonia, D,E
Astylospongia, G
 Jerea podľa:
 Michailova et al.
 1989

Podtrieda Calcispongia (Calcarea) (vápnice)
kambrium recent

Zástupcovia
 podtriedy
Calcispongia
 A. jednoosé
 trojlúčové
 ihlice, B,
 stavba
 faretrónnej
 kostry, C,
 stavba vlákien
 z trojosých
 spikúl, D,
Eudea, E,
Peronidella,
 podľa:
 Michailova et
 al. (1989)

Ekológia

- recentné obývajú moria, kde maximálnu diverzitu dosahujú v trópoch a subtrópoch
- v brakických a sladkých vodách je obsah hubiek chudobný (kremito – spongínovým alebo spongínovým skeletom)
- Recentné vápnité hubky sú známe iba v moriach a oceánoch s normálnou salinitou
- litorál, sublitorál - hubky s rohovinovým, kremito-rohovinovým a kremitým skeletom, s jedno a štvorosovými spikulami, ako aj vápnité hubky
- batyálnej a abysálnej hĺbke 500 až 11 000m
-*Rad Triaxonida* (sklovité hubky.)

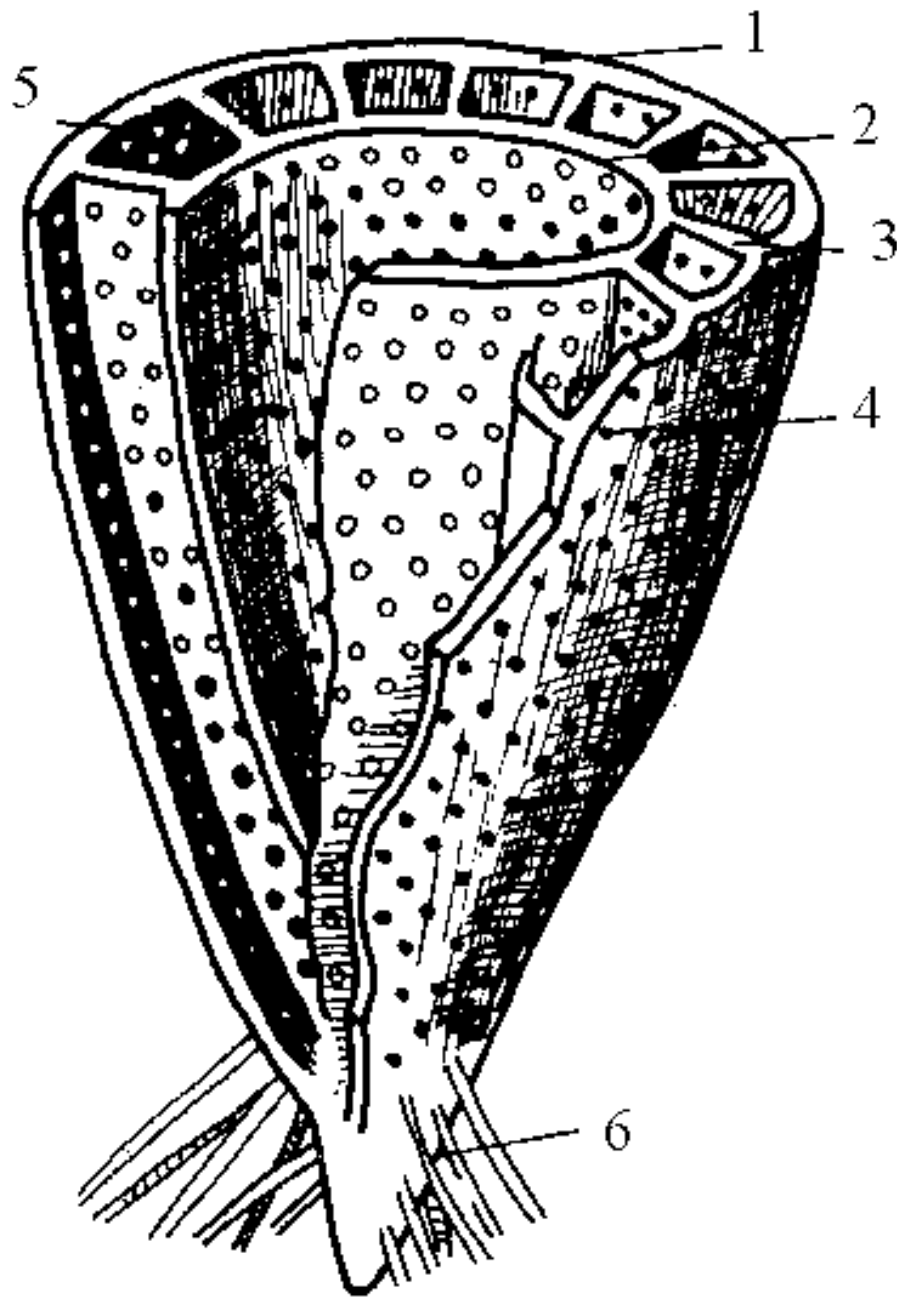
Fosílné hubky

- Paleozoikum - výlučne plytkovodné
- Mezozoikum - obsadenie hlbokých morských priestorov
- Prevláda prisadnutý (*sesílny*) bentos, voľne ležiaci bentos a veľmi zriedkavo vrtavý bentos
- Hubky sú pasívnymi filtrátormi
- Rozkvet kremitých hubiek - **jura a krieda**
- **Kenozoikum** vznik brakických a sladkovodných druhov
- Vápnice poznáme od **devónu**

Kmeň Archaeocyatha (archeocyáty) spodné – stredné kambrium

- vymreté solitárne a kolóniové primitívne bentické organizmy
- žili v kambriu

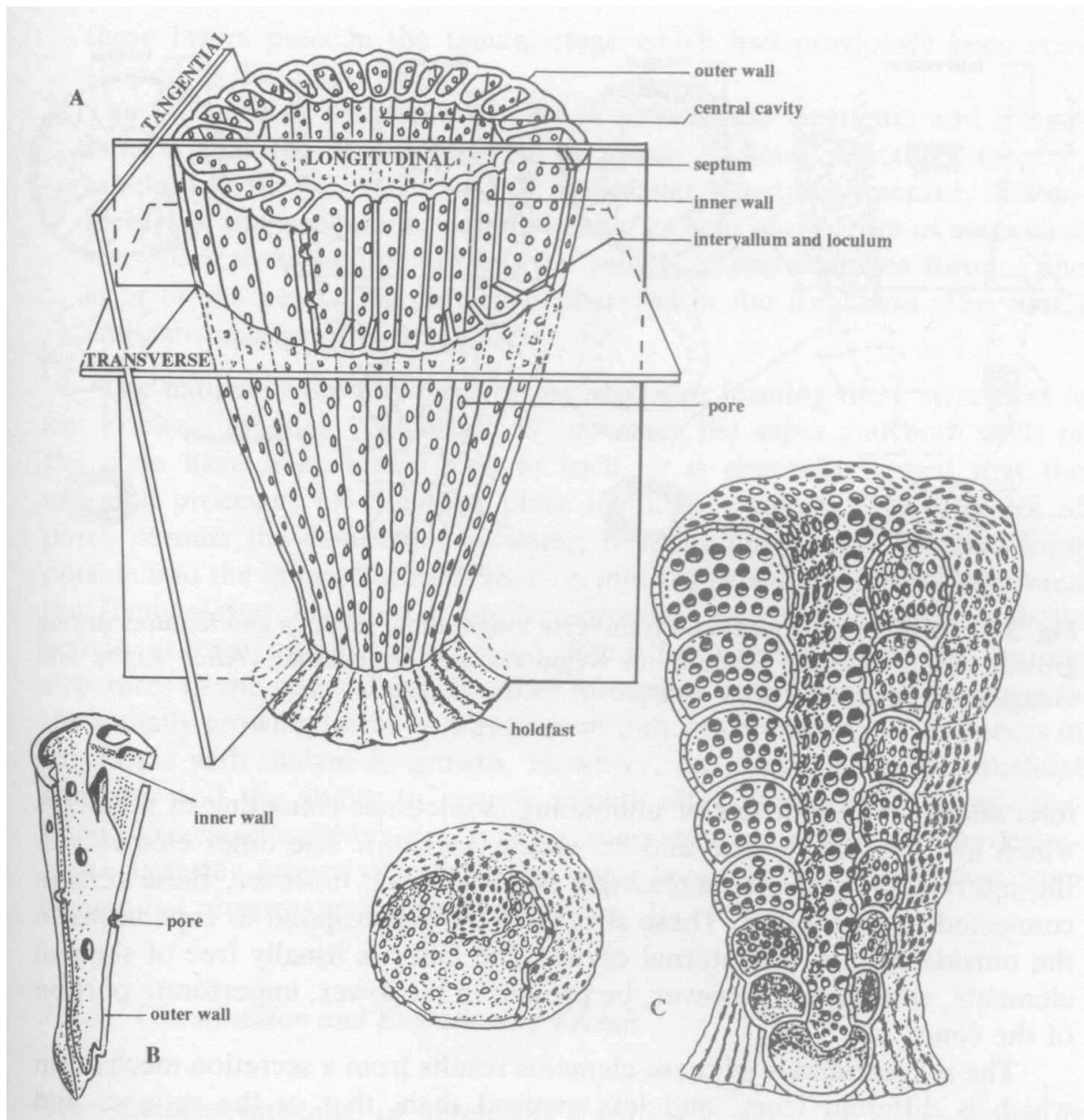

Archaeocyatha, Elementy kostry a ich štruktúra, 1 vonkajšia stena, 2 vnútorná strana, 3 priehradky, 4 póry, 5 interválium, 6 koreňové výbežky. Podľa: Špinar 1960

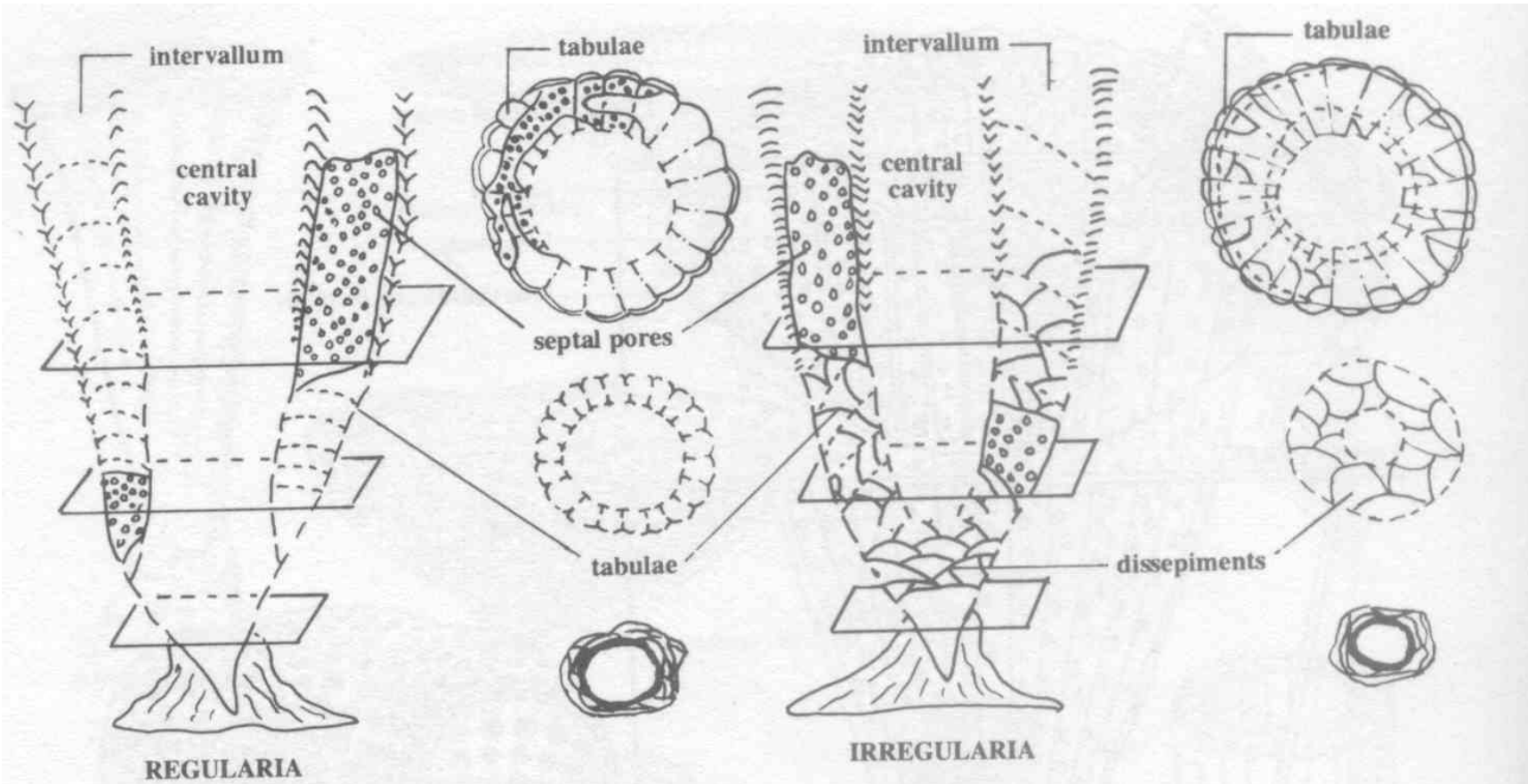
- V súčasnosti kmeň **Archeocyatha** obsahuje dve triedy
- **Regularis (pravidelné)**
- spodné a (?stredné kambrium)
  - jednostenné, (rad *Monocyathida*) s prázdnu vnútornou dutinou a dvojstenné archeocyáty (rad *Ajacyciathida*) so septami a stržňami a dvojstenné interváliu sú septá, dná a riedke radiálne prepážky
  - **Irregularis (nepravidelné)**
- spodné - ?vrchné kambrium
- jednostenné a dvojstenné archeocyáty so zložitejšou stavbou schránky

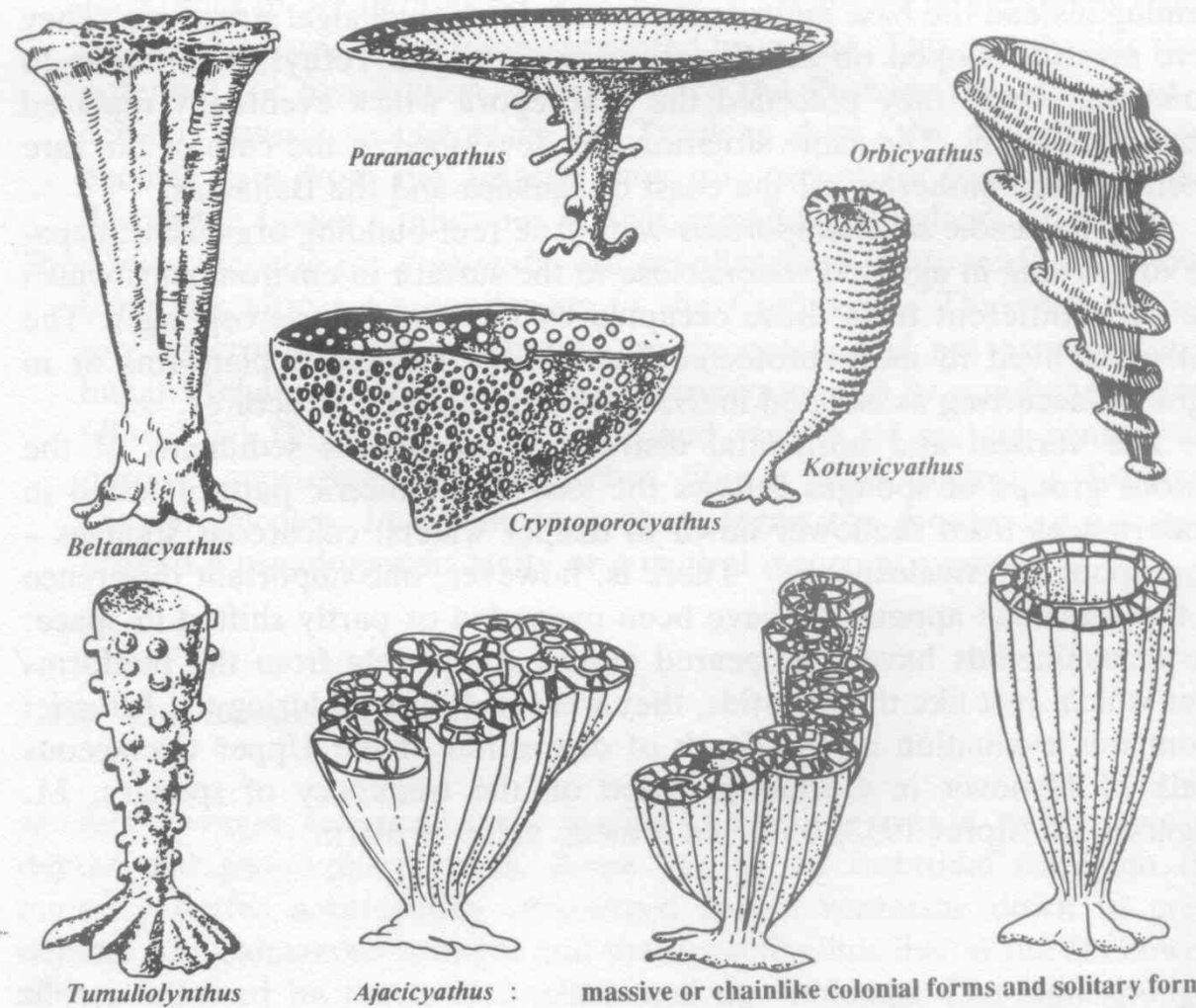
nábrus horniny
tvorenej hlavne
archeocyátmi.
podľa: White, 1990

Fig. 3.6. Archaeocyatheans. **A** Schematic organization and nomenclature of skeletal elements in a double-walled archaeocyathean with a radial (or septal) growth pattern (after Rigby and Gangloff, in Boardman et al. 1987, Fig. 9.3). **B** Reconstruction (from serial sections) of the juvenile portion of *Ajacicyathus nevadensis* showing lack of internal wall at the start of development (after Okulitch, in Moore 1955). **C** Double-walled archaeocyathean showing a thalamid growth pattern (Debrenne et al. 1990)

Fig. 3.7. Characteristic axial and transverse longitudinal sections and features during growth of the skeletal elements in Regularia and Irregularia. (After Rigby and Gangloff, in Boardman et al. 1987)

Fig. 3.5. External shapes of some solitary and colonial archaeocyatheans. (After Rigby and Gangloff, in Boardman et al. 1987)